

Alternatieve energiebronnen

Beleidsnotitie
Vastgesteld 29 september 2016

 gemeente
DE WOLDEN

actief en betrokken

dewolden.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding
  - 1.1. De beleidsnotitie
  - 1.2. Doel beleidsnotitie

2. Participatie
  - 2.1. Werkatelier 16 december 2015
  - 2.2. Uitkomsten in hoofdlijnen

3. Beleidskader
  - 3.1. Provinciaal beleid
  - 3.2. Landelijke regelgeving

4. Windturbines in De Wolden

5. Provinciaal beleid zonne energie

6. Zonnepanelen in De Wolden

7. Conclusie beleidsuitgangspunten

1. Inleiding

1.1 De beleidsnotitie

Gemeente De Wolden wil graag aansluiten bij de initiatieven uit de samenleving om het gebruik van duurzame energiebronnen mogelijk te maken. Het is daarom van belang om uitvoeringsregels te stellen aan het gebruik van alternatieve energiebronnen, dit vooral met het oog op de landschappelijke kwaliteiten in De Wolden.

In deze beleidsnotitie worden keuzes geformuleerd voor de toepassing van alternatieve energie-installaties. Uitsluitend worden de onderwerpen 'zonne-energie' en 'windenergie' behandeld. Voor biogasinstallaties is reeds beleid vastgesteld en zeer recent nog weer bevestigd in de beheersverordening Buitengebied De Wolden.

Op 21 mei 2015 is de kadernotitie Alternatieve energiebronnen behandeld door de gemeenteraad. Met de opstelling van deze beleidsnotitie is rekening gehouden met de gemaakte opmerkingen. Daarnaast heeft participatie plaatsgevonden door middel van een gehouden werkatelier op 16 december 2015. Hiervoor zijn diverse organisaties/partijen uitgenodigd om mee te denken over de kaders van alternatieve energieopwekking. Tot slot zijn ook andere gemeenten gevraagd naar hun beleid over dit onderwerp.

Naast concrete beleidsregels bevat de notitie voor verschillende onderwerpen keuzeopties voor beleidsregels.

1.2 Doel beleidsnotitie

Het doel van deze beleidsnotitie is het scheppen van kaders m.b.t. alternatieve energie zoals dat kan worden opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Hierdoor wordt voor iedereen duidelijk wat er in de gemeente kan worden toegelaten en wat niet. Aanvragen kunnen hierdoor makkelijker en op een eenduidige manier worden behandeld.

2. Participatie

2.1 Werkatelier 16 december 2015

Op 16 december 2015 heeft het werkatelier 'alternatieve energiebronnen' plaatsgevonden. Het doel van deze avond was om visies en meningen op te doen vanuit verschillende (in de Wolden actieve) partijen die zich bezighouden met duurzaamheid. Zo waren er verschillende plaatselijke belangen aanwezig, maar daarnaast ook partijen als SEN (samen energie neutraal), Reestdalenergie en de Natuur & Milieufederatie. Hoewel zonne-energie, windenergie en lokale duurzame initiatieven de hoofdonderwerpen vormden, is tijdens verschillende sessies vanuit meerdere vakgebieden gesproken over het brede onderwerp duurzaamheid. Voor deze beleidsnotitie is de nodige input gehaald uit punten die tijdens het werkatelier naar voren kwamen.

Afb. 1 & 2: Werkatelier alternatieve energiebronnen 16 dec. 2015

2.2 Uitkomsten in hoofdlijnen

Wat betreft windenergie kwam over het algemeen naar voren dat er in De Wolden geen plek is voor grote windturbines. Windturbines tussen 15 en 20 meter zouden op agrarische percelen en bedrijventerreinen mogelijk moeten zijn zodat ondernemers zichzelf van stroom kunnen voorzien. Grotere windturbines werden vanuit landschappelijk oogpunt over het algemeen niet als positief gezien. Op woonbestemmingen liever geen windmolens van 15 – 20 meter, maar wel ruimte voor kleinschalige experimenten met windenergie.

Zonnepanelen zijn makkelijker in te passen dan windturbines, hier ligt volgens veel aanwezigen dus potentie. Naast zonnepanelen op het dak werd aangegeven dat deze ook in de tuin (grondgebonden) geplaatst mogen worden, binnen de ruimtelijke plannen moet dit mogelijk worden gemaakt. Ook buiten het bouwblok moet er ruimte zijn voor grondgebonden zonnepanelen, mits dit voor eigen gebruik is. Over grootschalige zonnevelden werd wisselend gedacht (wat is grootschalig?). De meeste aanwezigen gaven aan dat dit bij voorkeur mogelijk moet worden gemaakt voor lokale initiatieven (bijv. een dorp energieneutraal maken) in plaats van voor commerciële doeleinden. Hierbij moet tevens gekeken worden naar wat landschappelijk verantwoord is, een combinatie met het LOK (landschapsontwikkelingskader) werd een aantal keren genoemd.

3. Beleidskader windenergie

3.1 Provinciaal beleid windenergie

Wat betreft de opwekking van windenergie, vindt de provincie Drenthe dat het landschap van een groot deel van de gemeenten Emmen en Coevorden, en van het oostelijke veenkoloniale gebied zich het beste leent voor deze vorm van energieopwekking. Deze gebieden vallen daarom ook binnen de zoekgebieden die zijn aangewezen om de doelstelling te bereiken van 285,5 MW in 2020. Deze zoekgebieden komen voort uit afspraken die zijn gemaakt tussen het rijk en de 12 provincies. Deze afspraken zijn gemaakt om de doelstelling van het rijk om landelijk 6000 MW aan duurzame energie op te wekken in 2020, te behalen. In de in 2014 door het kabinet vastgestelde 'Structuurvisie Wind Op Land (svWOL) is het oostelijke veenkoloniale gebied van de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn aangewezen als één van de 11 gebieden in Nederland die zich lenen voor grootschalige windenergie.

Voor het realiseren van windparken streeft de provincie zoveel mogelijk naar logische locaties binnen deze zoekgebieden. De provincie sluit niet uit dat er na 2020 ook buiten deze zoekgebieden naar locaties worden gezocht voor windparken. Wat betreft kleine installaties in het bebouwde gebied, geeft de provincie aan dat dit van gemeentelijke belang worden geacht, gemeentes kunnen dus zelf bepalen hoe ze hiermee om willen gaan. Wel wordt aangegeven dat deze in ieder geval bij de bestaande bebouwing (niet zijnde buitengebied) en beplantingshoogte moeten passen.

3.2 Landelijke regelgeving

Een groot deel van de voorwaarden die gelden voor kleinschalige windturbines vloeien voort uit landelijke regelgeving. Met name op het gebied van bouw en milieu zijn de nodige eisen van toepassing. Hier is geen ruimte voor eigen beleid; een kleinschalige windturbine moet voldoen aan de landelijke regelgeving.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Een kleinschalige windturbine is een bouwwerk. Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is voor de realisering van een bouwwerk een omgevingsvergunning vereist.

De omgevingsvergunning wordt getoetst aan het Bouwbesluit, de Bouwverordening en het Besluit omgevingsrecht.

Wet milieubeheer

Met ingang van 1 januari 2011 is nieuwe regelgeving voor windturbines in werking getreden. Met de wijziging van de algemene regels van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) en het Besluit omgevingsrecht (Stb. 2010, nr. 749) is beoogd om voor zover mogelijk alle windturbines onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit te brengen. Het oprichten en in werking hebben van een windturbine valt normaal gesproken onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit en is op basis hiervan meldingsplichtig. Hieraan worden regels gesteld waarvan de belangrijkste hieronder zijn uitgewerkt.

Geluid

Voor de geluidsnormen wordt, om de hinder voor omwonenden zo veel als mogelijk te beperken, aansluiting gezocht bij de geluidsnormen van het Activiteitenbesluit. Het totale geluidniveau wat een inrichting maximaal mag produceren op de gevel van omwonenden en andere geluidgevoelige objecten is opgenomen in het Activiteitenbesluit. Een windturbine of een combinatie van windturbines moet, ten behoeve van het voorkomen of beperken van geluidhinder, voldoen aan de norm zoals aangegeven in het Activiteitenbesluit.

Slagschaduw, hinder

In het Activiteitenbesluit zijn ook regels voor het voorkomen of beperken van slagschaduw en lichtschittering opgenomen. Daarnaast kan, indien nodig, het bevoegd gezag ook aanvullende maatwerkvoorschriften stellen, ten behoeve van het voorkomen of beperken van hinder door slagschaduw en lichtschittering.

4. Windturbines in De Wolden

In De Wolden zijn grootschalige windturbines esthetisch oogpunt niet gewenst (vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied nu beheersverordening Buitengebied). Wel is gekeken naar de mogelijkheid van kleinschalige windturbines in de gemeente. Zo kan het gaan om windturbines tot een bepaalde hoogte, maar ook om meer experimentele vormen van windenergie (zoals horizontale windturbines, zie afb. 3 & 4). Ten behoeve van duurzame ontwikkeling is het wenselijk dat mogelijkheden voor wat betreft windturbines verruimd worden, zodat particulieren en bedrijven met het plaatsen van een eigen windturbine stroom kunnen opwekken voor eigen gebruik.

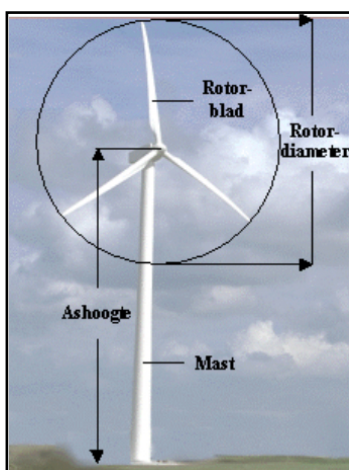
4.1 Huidige regelgeving De Wolden

Op dit moment geldt voor windturbines dat deze conform de bouwregels zoals deze voor bouwwerken in de ruimtelijke plannen zijn opgenomen, kunnen worden geplaatst. Er zijn geen specifieke regels/ plannen voor windturbines. Per bestemming zijn de maximale bouwhoogtes verschillend, maar de hoogste windturbines kunnen worden geplaatst binnen agrarische bouwblokken (bouwhoogte tot 12 meter).

4.2 Beleidsregels windturbines

Het is aan te raden om voor windturbines specifieke regels op te nemen in ruimtelijke plannen, zodat duidelijk onderscheid kan worden gemaakt tussen (bedrijfs)gebouwen en bouwwerken ten behoeve van duurzame energie.

Buiten de bebouwde kom: Gezien de impact op het landschap (en het maatschappelijk draagvlak) worden geen windturbines toegestaan met een ashoogte (hoogte van de mast waaraan de rotor is bevestigd, zie afb. 5) hoger dan 15 meter. Over het algemeen wordt tot deze hoogte nog gesproken van miniwindturbines welke een relatief kleine impact hebben op het landschap. Deze steken slechts enkele meters boven de bebouwing uit.

Deze windturbines moeten dan geplaatst worden binnen bouwblokken van agrarische percelen en bedrijfspercelen. Op agrarische percelen mogen deze ook geplaatst worden aansluitend aan het bouwblok. (volgens de nu geldende afwijkingsbevoegdheid om 1500 m² aansluitend aan het agrarisch bouwblok te mogen bouwen, mits de totale oppervlakte van het totale bouwblok niet groter wordt dan 1,5 ha) Windturbines worden tevens toegestaan op daken van agrarische bebouwing en overige bedrijfsgebouwen mits de totale ashoogte van het gebouw + windturbine niet boven de 15 meter uitkomt. Zie afb. 6:

Afb. 5: Ashoogte windturbine

Afb. 6: Windturbines op agrarische bedrijfsbebouwing, toestaan tot 15m

Er wordt daarbij als voorwaarde gesteld dat de geplaatste windturbine stroom oplevert voor de locatie waarop het wordt geplaatst (het realiseren van een energieneutraal bedrijf of een LDE) zodat geen turbines worden geplaatst puur voor levering aan het net. Uitzondering hierop is levering aan adressen gelegen binnen de postcoderoos van de te realiseren windmolen.

Bovengenoemde regels zullen gelden voor de volgende bestemmingen (in het buitengebied):

- Agrarische bestemmingen
- Recreatieve bestemmingen
- Sportbestemmingen
- Bedrijfs bestemmingen inclusief VAB's
- Verkeersbestemmingen
- Groenbestemmingen

Vanwege de impact van windturbines op de directe omgeving (geluid/slagschaduw) worden geen windturbines tot 15 meter toegestaan op andere bestemmingen dan bovengenoemde.

Binnen de bebouwde kom: Gezien de impact van windturbines op de directe omgeving, worden er binnen de bebouwde kom alleen op bedrijventerreinen en sportterreinen windmolens tot 15 meter toegestaan. Omdat ook dit voor de nodige verstoring voor de directe woonomgeving met zich mee kan brengen, kan als extra eis worden gesteld dat deze enkel kunnen worden geplaatst op een afstand van 4 maal de ashoogte t.o.v. van de bewoonde omgeving (bedrijfswoningen uitgezonderd). Hierdoor worden wel de randen van bedrijventerreinen binnen de bebouwde kom uitgesloten van dit soort windturbines. Op locaties waar windturbines tot 15 meter niet zijn toegestaan, worden turbines tot 2 meter boven de nok toegelaten.

Om tegemoet te komen aan de wensen voor experimenteerruimte bij woningen, wordt een hoogte gesteld van maximaal 1 meter boven de nok van de woning (bij plaatsing op de woning). Hierdoor wordt het mogelijk om kleine innovatieve installaties op stellen op het dak van woningen (zie afb 7 & 8). Dezelfde regeling wordt gehanteerd voor alle overige bestemmingen, zoals horecadoeleinden en maatschappelijke doeleinden. De turbine mag zowel op het hoofdgebouw als op bijgebouwen worden geplaatst. Bij plaatsing van een windturbine op een bijgebouw wordt een max. van 2 m hoogte gehanteerd. De turbine mag in dat geval niet boven de nok van het hoofdgebouw uitkomen.

Afb. 7 & 8: Voorbeelden kleinschalige windenergie bij huis

Gebieden met welstand: Vanwege de landschappelijke kwaliteit en cultuurhistorische waarde van gebieden met welstand worden windturbines tot 15 meter in deze gebieden niet toegelaten. Er kan worden gekozen voor eenzelfde soort regeling als hierboven genoemd (tot 1 meter boven de nok van het dak) om toch experimenteerruimte te bieden in deze gebieden. Er wordt een “bufferzone” opgenomen voor de omringende gebieden waarin dezelfde regeling geldt als binnen de gebieden met welstand (geen windturbine van 15 m; wel kleine turbine op het dak). De bufferzone bedraagt 500 m. Op deze manier hebben ontwikkelingen aangrenzend aan een welstandsgebied geen negatieve invloed op de beeldkwaliteit binnen deze gebieden.

Algemene afwijkingsmogelijkheid : Indien er binnen het bouwblok geen mogelijkheden zijn tot plaatsing van een windmolen, bijvoorbeeld omdat het perceel is gelegen in een gebied waarop welstand van toepassing is, kan plaatsing buiten het bouwblok tot de mogelijkheden behoren. Toepassing vindt plaats op grond van maatwerk.

Landschappelijke inpassing van één of meerdere windmolens zal, indien nodig, plaatsvinden op grond van het LOK (Landschappelijk Ontwikkelingskader). Het LOK zal worden aangepast met een hoofdstuk over inpassing van alternatieve energiebronnen.

5. Provinciaal beleid zonne-energie

De zon is een energiebron die ook bij kan dragen aan de energietransitie van provincie Drenthe. Provincie Drenthe streeft naar een hogere productie van zowel zonnestroom als zonnewarmte. Doelstelling is om in Drenthe de zonnewarmte uit te breiden tot 125 TJ in 2020. Wat betreft zonnestroom wordt gestreefd naar een uitbreiding tot 151 TJ in 2020, dit betekent dat het aandeel zonnestroom door pv-panelen tussen 2010 en 2020 vijftig keer groter moet worden.

Bij zonne-energie kan er onderscheid worden gemaakt tussen de kleine installaties (op het erf) en de meer grootschalige zonneakkers. Bij installaties op het erf gaat het meestal om zonnepanelen op daken, maar soms ook om het plaatsen van grondgebonden installaties, bijvoorbeeld rijen zonnepanelen achter de woning. Zonneakkers zijn vanwege de omvang vaak moeilijker in te passen in het landschap.

Een drietal basisregels met betrekking tot het plaatsen van zonnepanelen geven aan hoe de provincie om wil gaan met zonne-energie. Samengevat gaat het om de volgende regels:

- 1. Zonnepanelen worden zoveel mogelijk gerealiseerd middels gebouw gebonden installaties. Het gaat hier hoofdzakelijk dus om het plaatsen van zonnepanelen op het dak van bestaande bebouwing. Bij het plaatsen van zonnepanelen wordt wel gestreefd naar een rustig en evenwichtig beeld. In gebieden met cultuurhistorische en archeologische kernkwaliteiten mag ook zonne-energie worden toegepast.*
- 2. Het plaatsen van grondgebonden installaties (op maaiveldhoogte) wordt toegestaan in bestaand stedelijk gebied. Voorkeur gaat uit naar locaties die op korte en middellange termijn geen invulling zullen krijgen (bijvoorbeeld woningbouwlocaties of bedrijventerreinen.*
- 3. Buiten bestaand stedelijk gebied kunnen grondgebonden zonne-installaties op een positieve houding rekenen als de initiatieven voorzien zijn van een breed maatschappelijk draagvlak en wanneer ze kunnen rekenen op betrokkenheid vanuit de directe omgeving. Een voorbeeld hiervan is het oprichten van lokale energiecoöperaties.*

In april 2014 heeft de provincie een ruimtelijke verkenning met betrekking tot zonne-akkers laten uitvoeren, het gaat hier om de ruimtelijke inpassing van grootschalige energieopwekking waarbij gebruik wordt gemaakt van zonnepanelen. Uit dit adviesrapport komen een aantal ruimtelijke kaders naar voren die centraal kunnen staan bij de ontwikkeling van zonne-akkers in de provincie Drenthe:

- In open landschappen geldt een nee tenzij benadering, dit geldt ook voor landbouwgebieden en natuurgebieden
- In besloten landschappen geldt een ja mits benadering
- Voorkeur gaat uit naar initiatiefnemers die hard aan kunnen tonen dat de omvang (productie) van de zonne-akker in balans is met de afname
- Voorkeur gaat uit naar het zoeken van combinaties met infrastructuur, stortplaatsen en afronding bedrijventerreinen
- Projecten die Drenthe op de kaart zetten moeten juist in het zicht en op beleefbare plekken worden gerealiseerd (provincie Drenthe, 2014)

6. Zonnepanelen in De Wolden

Hoewel de provincie voorkeur heeft voor gebouwgebonden installaties, vindt De Wolden dat ook grondgebonden installaties kunnen bijdragen aan verduurzaming van de gemeente. Het zijn ook dit soort installaties waarvoor De Wolden kaders en richtlijnen nodig heeft. Dakinstallaties vallen onder de landelijke regeling vergunningvrij bouwen en kunnen daarom zonder omgevingsvergunning worden geplaatst. De gemeente wil ook grondgebonden installaties op voorwaarden mogelijk maken. Die voorwaarden zijn van belang om de landschappelijke kwaliteiten binnen de Wolden te waarborgen.

6.1 Huidige regelgeving

Middels de landelijke regeling vergunningvrij bouwen is het plaatsen van zonnepanelen op daken gereguleerd. Als het gaat om grootschalige energieopwekking middels zonnepanelen (bijv. zonnevelden) is er nog geen concreet beleid opgesteld, vandaar deze beleidsnotitie. Ook de minder grootschalige projecten die buiten het bouwblok vallen verdienen aandacht.

6.2 Beleidsregels zonnepanelen

Grondgebonden zonnepanelen binnen het bouwblok: Zonnepanelen worden in de ruimtelijke plannen opgenomen als *bouwwerk, geen gebouw zijnde*. Dit geldt voor zowel het buitengebied als de kernen. De huidige regels die in de geldende ruimtelijke plannen gelden voor *bouwwerken, geen gebouw zijnde*, zullen dan ook voor grondgebonden zonnepanelen gelden. Een omgevingsvergunning wordt dan verleend als er aan de geldende maatvoering wordt voldaan. Zonnepanelen worden bij voorkeur aan de achterzijde van de woning geplaatst.

Afb. 9 & 10: Zonnepanelen in de tuin, binnen het bouwblok

Grondgebonden zonnepanelen buiten het bouwblok: Buiten het bouwblok worden grondgebonden zonnepanelen toegestaan wanneer er aangetoond is dat deze enkel worden geplaatst ten behoeve van het eigen bedrijf en/of de eigen woning. Wanneer grondgebonden zonnepanelen buiten het bouwblok worden geplaatst, dienen deze aansluitend aan het bouwblok gerealiseerd te worden. Landschappelijke inpassing speelt een belangrijke rol. Een goede motivering waarom de panelen niet binnen het bouwblok kunnen worden geplaatst, is een vereiste.

Daarnaast is het van belang om regelgeving op te stellen over de maten van de grondgebonden installatie. Op agrarische percelen geldt op dit moment een afwijkingsmogelijkheid dat er aansluitend aan het bouwblok tot 1500 m² bijgebouwd mag worden, mits de totale oppervlakte van het bouwblok niet groter wordt dan 1,5 ha. In deze regeling worden ook grondgebonden zonnepanelen tot 1,5 meter hoogte opgenomen. Naast gebouwen mogen dan ook grondgebonden zonnepanelen worden geplaatst, als deze enkel het eigen bedrijf van stroom voorzien.

Verder worden er voor verschillende bestemmingen in het buitengebied maxima aangehouden voor het plaatsen van grondgebonden zonnepanelen buiten (en aansluitend) aan het bouwblok. Het gaat hierbij om de volgende maximale oppervlaktes:

- Wonen: 50 m²
- Agrarische bestemmingen: 150 m²
- Bedrijfsbestemmingen inclusief VAB's: 150 m²
- Recreatieve bestemmingen: 150 m²
- Horecabestemmingen: 150 m²
- Maatschappelijke bestemmingen: 150 m²
- Recreatieve bestemmingen: 150 m²
- Sportbestemmingen: 150 m²
- Groenbestemmingen: 150 m²
- Verkeersbestemmingen: 150 m²

Afwijken van deze maten mag enkel wanneer aangetoond kan worden dat de opgeleverde stroom nodig is voor het eigen energieverbruik.

Grootschalige zonnevelden (Grondgebonden zonnepanelen buiten het bouwblok van meer dan 150 m²):

Grootschalige zonnevelden worden enkel toegestaan op agrarische gronden en worden toegestaan als deze als doel hebben om meerdere huishoudens/bedrijven etc. binnen De Wolden van energie te voorzien (t.b.v. Lokale Duurzame Energie-initiatieven, coöperaties van inwoners/bedrijven binnen De Wolden). Hierdoor wordt tevens aangesloten op provinciaal beleid m.b.t. lokale duurzame initiatieven (het toestaan van grondgebonden installaties buiten stedelijk gebied wanneer deze kunnen rekenen op betrokkenheid van de directe omgeving). Commerciële productievelden worden uitgesloten.

Landschappelijke inpassing (gebiedsgerichte benadering):

Per deelgebied uit het LOK worden verschillende voorwaarden gesteld aan landschappelijke inpassing van grootschalige zonnevelden. Het LOK moet hiervoor worden uitgebreid. Een aantal gebieden in de Wolden zijn geschikter voor zonnevelden vanwege de minder historische en landschappelijke waarde. Zo kunnen de jonge veldontginningen esthetisch gezien meer verdragen dan het esdorpenlandschap. In de jonge veldontginningen wordt een maximum gesteld van 2 ha, en in het esdorpenlandschap een maximum van 0,5 ha. Er geldt een maximumhoogte van 1,5m.

In hoofdlijnen zullen dan de volgende regels gelden per landschapstype:

Esdorpenlandschap

- Maximale oppervlakte: 5000 m²   Maximum hoogte: 1,5m
- Inpassen binnen de bestaande contouren in het landschap, kleinschaligheid behouden, essen niet bebouwen (evt alleen de randen, waarbij de panelen aan de zuidkant van de es worden geplaatst, gericht op het zuiden).

Essenlandschap in het Reestdal: (afhankelijk van de te voeren discussie)

- Maximale oppervlakte: 5000 m²   Maximum hoogte: 1,5 m
- Inpassen binnen bestaande contouren in het landschap, Reestdal zoveel mogelijk open houden (evt. alleen bouwen aan de flanken van het dal), essen niet bebouwen.

Hoogveenontginningen:

- Maximale oppervlakte: 1 ha   Maximum hoogte: 1,5m
- Bij inpassing de bestaande structuur van het slagenlandschap volgen (binnen grenzen strokenverkaveling inpassen), bij voorkeur in een strook recht achter een hoofdgebouw.

Laagveenontginningen:

- Maximale oppervlakte: 1 ha   Maximum hoogte: 1,5m
- Bij inpassing de bestaande structuur van het slagenlandschap volgen (binnen grenzen strokenverkaveling inpassen), bij voorkeur in een strook recht achter een hoofdgebouw. Aanwezige randbeplanting van de percelen zoveel mogelijk behouden.

Jonge veldontginningen

- Maximale oppervlakte: 2 ha   Maximum hoogte: 1,5 m
- Inpassen binnen huidige structuur van de percelen, openheid zoveel mogelijk behouden.

7. Conclusie Beleidsuitgangspunten

7.1 Windenergie

- ❖ Buiten de bebouwde kom zijn windturbines tot een ashoogte van 15m toegestaan op de volgende bestemmingen:
  - Agrarische bestemmingen
  - Recreatieve bestemmingen
  - Sportbestemmingen
  - Bedrijfsbestemmingen inclusief VAB's
  - Verkeersbestemmingen
  - Groenbestemmingen
- ❖ Op daken van (agrarische) bedrijfsbebouwing buiten de bebouwde kom (bovengenoemde bestemmingen) zijn windturbines toegestaan, mits de ashoogte van de turbine niet meer dan 15m t.o.v. de grond bedraagt.
- ❖ Binnen de bebouwde kom worden windturbines tot 15m ashoogte enkel toegestaan op bedrijventerreinen en sportvelden (Onder voorwaarde dat de afstand tot de bewoonde omgeving minimaal 4x de ashoogte bedraagt).
- ❖ Bedrijven met beperkte mogelijkheden (vanwege het niet kunnen voldoen aan de afstandseisen) hebben de mogelijkheid een windturbine tot 2 meter boven de nok te plaatsen.
- ❖ Op alle overige bestemmingen (zowel in het buitengebied als in de kernen) zijn miniwindturbines toegestaan tot 1 meter boven de nok van het dak.
- ❖ In gebieden waar welstand geldt is het plaatsen van miniwindturbines met een ashoogte van 15 m niet toegestaan. Miniwindturbine toegestaan tot 1 meter boven de nok van het dak.
- ❖ Bufferzone instellen gebieden rondom de welstandsgebieden, waar eenzelfde soort regeling geldt als binnen de welstandsgebieden
- ❖ Algemene afwijkingsmogelijkheid :_Indien er binnen het bouwblok geen mogelijkheden zijn tot plaatsing van een windmolen, bijvoorbeeld omdat het perceel is gelegen in een gebied waarop welstand van toepassing is, kan plaatsing buiten het bouwblok tot de mogelijkheden behoren. Toepassing vindt plaats op grond van maatwerk.
- ❖ Landschappelijke inpassing van één of meerdere windmolens zal, indien nodig, plaatsvinden op grond van het LOK (Landschappelijk Ontwikkelingskader).

7.2 Zonne-energie

- ❖ Binnen het bouwblok worden grondgebonden zonnepanelen opgenomen als *bouwwerk, geen gebouw zijnde* (zowel kernen als buitengebied).
- ❖ Grondgebonden zonnepanelen buiten het bouwblok worden toegestaan mits:
  1. Aangetoond kan worden dat deze worden geplaatst enkel t.b.v. het eigen bedrijf en/of de eigen woning en/of een LDE c.q. coöperatie van inwoners.

2. Er duidelijk gemotiveerd wordt waarom deze niet binnen het bouwblok kunnen worden geplaatst.
  3. De panelen dienen zo nodig landschappelijk te worden ingepast (LOK).
- ❖ Per bestemming gelden de verschillende maximum oppervlaktes:
- Wonen: 50 m²
  - Agrarische bestemmingen: 150 m²
  - Bedrijfsbestemmingen inclusief VAB's: 150 m²
  - Recreatieve bestemmingen: 150 m²
  - Horecabestemmingen: 150 m²
  - Maatschappelijke bestemmingen: 150 m²
  - Recreatieve bestemmingen: 150 m²
  - Sportbestemmingen: 150 m²
  - Groenbestemmingen: 150 m²
  - Verkeersbestemmingen: 150 m²
- ❖ Op elke bestemming geldt een maximum hoogte van 1,5m.
- ❖ Op de bestemming *agrarisch* worden grondgebonden zonnepanelen tot 1,5 meter hoogte opgenomen binnen de *afwijkingmogelijkheid* om buiten het bouwblok tot 1500 m²: bij te bouwen (als het totale bouwblok niet groter wordt dan 1,5 ha. Er moet wel aangetoond worden dat deze panelen dienen ten behoeve van het eigen bedrijf.
- ❖ Grootschalige zonnevelden worden toegestaan op agrarische gronden, er geldt een maximumhoogte van 1,5 meter. Deze worden alleen toegestaan t.b.v. LDE's/energiecoöperaties binnen De Wolden. Regels inpassing opnemen in het LOK. Max. oppervlaktes conform voorstel gebiedsindeling.

